

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ

Στις Πανελλαδικές Εξετάσεις όλη η Ελλάδα «αναστενάζει». Σχολεία, Φροντιστήρια, γονείς, Υπουργείο, όλοι γύρω-γύρω και στη μέση οι υποψήφιοι. Κάθε Μάη (κατά το «κάθε Μάρτη κάθε Απρίλη, κάθε Μάη . . .» που λέει και το σχετικό άσμα) η ίδια ιστορία, το ίδιο σκηνικό. Σαν τα πάθη του Χριστού και την Ανάστασή Του κάθε χρόνο. Δεν νομίζω ότι υπάρχει άλλη ευρωπαϊκή χώρα, όπου ο θεσμός των Εισαγωγικών στα Πανεπιστήμια Εξετάσεων να προκαλεί, τόσο άγχος, ένταση και ταραχή. Αλλά, θα μου πείτε «εδώ είναι Βαλκάνια, δεν είναι παίξε γέλασε».

Συγχωρείστε μου αυτό το αβάσταχτα ελαφρό, και καθόλου ταιριαστό για την περίπτωση, ύφος. Όμως, πιστέψτε με, το κάνω αυτό από πραγματικό ενδιαφέρον για τους υποψηφίους, που πηγάει από την 40χρονη ενασχόλησή μου μαζί τους.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, στις παραμονές των Πανελλαδικών Εξετάσεων, σχεδόν στο παρά πέντε, και θέλω να πω μερικά λόγια σε διάφορους, αλλά όχι αδιάφορους, αποδέκτες, οι οποίοι και εμπλέκονται σ' αυτή τη διαδικασία.

Και πρώτα, πρώτα προς τους άμεσα ενδιαφερόμενους, τους μαθητές και υποψηφίους φοιτητές: Αφοσιωθείτε στον στόχο σας ολόψυχα. Δώστε τα όλα χωρίς φόβο και ανασφάλεια. Αν έχετε προετοιμαστεί με σύστημα και σοβαρότητα, θα ανταμειφθούν οι κόποι σας, θα δικαιωθείτε. Αν πάλι όχι, δεν τελειώνει εδώ η ζωή. Θα ξαναπροσπαθήσετε, αν πραγματικά το θέλετε. Όλοι δικαιούμαστε και μια δεύτερη ή ακόμη και τρίτη ευκαιρία. Ειδικότερα, φροντίζετε ώστε την παραμονή της εξέτασης κάθε μαθήματος να μην ξενυχτήσετε διαβάζοντας. Πρέπει να αφήνετε τα βιβλία πριν τις δέκα το βράδυ. Στη συνέχεια χαλαρώστε, ακούστε λίγη μουσική, κάντε μια σύντομη βόλτα και κοιμηθείτε νωρίς. Το επόμενο πρωί μην ξυπνάτε από τα άγρια χαράματα για μια τελευταία ματιά στα βιβλία. Αυτό θα σας αγχώσει, πέρα από το ότι δεν θα θυμάστε τίποτα. Μετά το τέλος κάθε μαθήματος μην κοιτάτε πίσω, ανεξάρτητα αν έχετε γράψει καλά ή όχι. Κάθε μάθημα έχει τη δική του συμμετοχή στο τελικό αποτέλεσμα. Εξάλλου ο βαθμός πρόσβασης είναι συνισταμένη της επίδοσης σε όλα τα μαθήματα.

Προς τους γονείς: Σταθείτε δίπλα στα παιδιά σας και όχι πάνω τους. Μην τα πιέζετε και τα καταπιέζετε θεωρώντας τα σαν μέσο πραγμάτωσης των δικών σας φιλοδοξιών. Εμπιστευτείτε τα. Και να θυμίσω τους θαυμάσιους στίχους του Χαλίλ Γκιμπράν: «Τα παιδιά σου δεν είναι παιδιά σου. Είναι οι γιοί και οι κόρες της λαχτάρας της ζωής για ζωή. . . Μπορείς να τους δώσεις την αγάπη σου, όχι όμως και τις ιδέες σου γιατί ιδέες έχουν δικές τους. . .» Διαμορφώστε, λοιπόν, ένα ήρεμο ενδοοικογενειακό περιβάλλον, μέσα στο οποίο ο υποψήφιος θα αισθάνεται ασφάλεια, άρα θα αποδίδει και περισσότερο.

Προς τους συναδέλφους του σχολείου: Είμαι σίγουρη, ότι έχετε δώσει στην προετοιμασία των μαθητών σας τον καλύτερο εαυτό σας. . . Δε φτάνει όμως, μόνο αυτό. Εμπνεύστε τους, στηρίξτε τους. Κάντε τους να πιστέψουν στον εαυτό τους, στις δυνάμεις τους. Πολλά παιδιά έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση και ελάχιστη αυτοπεποίθηση. Σε αυτό συντείνει και το γενικότερο κλίμα που επικρατεί στην κοινωνία. Πείστε τους ότι όλα θα πάνε κατ' ευχήν. Εξάλλου οι Πανελλαδικές Εξετάσεις δεν είναι παρά άλλη μια δοκιμασία – σοβαρότερη βέβαια - κοντά στις τόσες άλλες που έχουν προηγηθεί.

Προς εμάς τους φροντιστές: Μην αγχώνουμε τα παιδιά με τρομοκρατικά και εν πολλοίς με ψυχοβγαλτικά sos της τελευταίας στιγμής, «επί του πιεστηρίου» που λένε. Η αξιολόγηση στις Πανελλαδικές Εξετάσεις είναι η τελική πράξη μιας διαρκούς και σε

βάθος παρελθόντος χρόνου προετοιμασίας. Γι' αυτό και δεν έχει καμία σημασία εάν εμείς οι «έμπειροι» και «ξύπνιοι» θα πιάσουμε τα θέματα. Εμείς μπορεί να τα πιάσουμε, αλλά οι μαθητές μας δεν θα γράψουν στηριζόμενοι μόνο στον παράγοντα τύχη και όχι γνώση. Εξάλλου, όλοι γνωρίζουμε ότι διαβασμένοι και άτυχοι υπάρχουν αλλά αδιάβαστοι και τυχεροί ποτέ. Και ως δάσκαλοι οφείλουμε να στηρίζουμε όσους εργάζονται και κοπιάζουν και όχι να υποστηρίζουμε το δικαίωμα στην τεμπελιά. Εκτός αυτού, όταν δίνουμε απαντήσεις στα θέματα των Εξετάσεων (στις ιστοσελίδες μας ή στα Μ.Μ.Ε.) να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας ότι απευθυνόμαστε σε μαθητές με συγκεκριμένη βιολογική και νοητική ηλικία και συγκεκριμένο γνωστικό επίπεδο (όπως ορίζει η εξεταστέα ύλη) και να μην υποκύπτουμε στον πειρασμό της εντυπωσιοθηρίας, πράγμα που προκαλεί σύγχυση και ανασφάλεια στους εξεταζόμενους και επίταση του άγχους τους.

Προς τα Μ.Μ.Ε.: Δείτε τις Πανελλαδικές Εξετάσεις ως μια φυσιολογική διαδικασία, η οποία πρέπει να προβάλλεται αλλά όχι να υπερπροβάλλεται, δημιουργώντας ένα αγχωτικό για τους εξεταζόμενους περιβάλλον. Καμιά φορά προκύπτουν στις Εξετάσεις και κάποια προβλήματα στα δεδομένα και στα ζητούμενα των θεμάτων. Αυτά πρέπει να προβάλλονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην διαταράσσουν την ηρεμία των μαθητών. Εξάλλου γι' αυτά τα προκύπτοντα ζητήματα παίρνουν θέση οι αρμόδιοι επιστημονικοί φορείς. (Μαθηματική Εταιρεία, Ένωση Φυσικών, Χημικών κ.λπ.)

Προς την ΚΕΕ και το Υπουργείο Παιδείας: Με κίνδυνο να χαρακτηριστώ αλαζόνας – θα το τολμήσω όμως λόγω της μακράς μου πείρας σε θέματα Πανελλαδικών Εξετάσεων – θέλω να επισημάνω τα εξής: Οι Πανελλαδικές Εξετάσεις, ως μια κορυφαία πράξη αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, επιβάλλει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε αυτές να διεξαχθούν σε ένα κλίμα ομαλότητας και σοβαρότητας και χωρίς αβλεψίες, λάθη και παραλείψεις κυρίως ως προς την επιλογή των θεμάτων. Στο κάτω – κάτω οι προσπάθειες χιλιάδων υποψηφίων απαιτούν μεγάλη προσοχή και σοβαρότητα.

Αντί epilόγου: Είθε όλα – και με την βοήθεια όλων μας – να κυλήσουν ομαλά και οι υποψήφιοι να δουν τους κόπους τους να δικαιώνονται. Καλή δύναμη και τύχη.

*Ελένη Ζώμα – Παπουτσή
Διευθύντρια «Μεθοδικού Φροντιστηρίου»*